

Budapestre vonatkozó újságcikk

Osztályozás

9.439

Szerző:

Cím:

Kipucoltuk a mágnaś kaszi-
nót

Forrás:

Vörös Újság

Bp.

1919. 3. 29

(Hely)

(Lap)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Hely

Idő

1919

Személy

Helyszám

Kipucoltuk a mágnaśkaszinót

Henyélő urak kaszinóira nincs többé szükség. A tanácsköztársaság lefoglaltatta az összes kaszinókat. Pest, a hol a régi rend minden bűnös kinövése burjánzott, valósággal kaszinóváros volt, a kaszinók egész seregét zárja be most a proletáruralom. Ezek a burzsoá-kényelemmel berendezett fényes helyiségek várai voltak a burzsoá romlottságnak, itt fészkelte minden, a mi henyeség és romlottság, itt talált mentesvárat még az is, a mit a még nyámnyila burzsoá-kormányok is megpróbáltak eltüntetni, — azok számára, a kik nem tartoztak a kaszinó-társaságokhoz.

A legkiáltóbb bűnbarlangja e régi, letűnt világnak a *Nemzeti Kaszinó*, a feudális urak, mágnaśok és egyéb népnvuzó degeneráltak társaságának klubja, a Kossuth Lajos-utcában. A nagy főlgvafakap, mely eddig csak a felső tizezernek nyílott ki, ma egyszerű kis cédula fehérlik, ezzel a fölírással: *A Tanácsköztársaság tulajdona*. A kaput és az épületet vörös katonák őrzik. Csak proletárnak szabad a bemenet.

Hát, — ezek csak összehordták ebbe a fészekbe, a mi csak kényelem, puhaság kitalálható a lustálkodók számára. De mielőtt proletárlábaink rálépnének a pirosbársony szőnyegek, a vörös katonák megmutatják nekünk, hogy milyen lakást adtak a latifundios országgrablók azoknak a proletároknak, a kik ebben a selyemmel, bársonnyal bélelt termekben kiszolgálták őket. Háttul az udvarban, a külső személyzet ronda állapotban lévő, bűzös és undorítóan piszkos árnyékszékekkel közös előtérből, az emberi váladéktól rothadt falból nyílik egy kis ajtó, ablaktalan szurdokba, a melyben egy lehetetlenül szűk vaslépcsőn kell feltekergőzni, valahova egy külön lvukba, melynek ajtója sincs és a mely külön gyűjtő burája mindannak az orrfacsaró bűznek, a mely alulról tódul fölfelé. Itt lakik *Palásti Rezső*, kaszinói alkalmazott, negyedmagával, feleségével, lányával és sógorával, kik mindannyian szintén alkalmazottai a mágnaś urak kaszinójának. Mindannyian sápadtak, fakó arcuk, mind a négyen tudóvességek lettek, itt a kaszinóban, szomszédságában a bársonyba vont termeknek.

Az udvaron a kaszinó kutyái ási-toznak, kutvaházuk előtt a napsütésben, — ezeknek egészségesebb lakást adtak a munkáshóhérok, no igen, mert a kutya, az úri passzió.

Ez a kis kép: *Palásti Rezső* kaszinói alkalmazott oduja, a kaszinói kutyák lakása és a mágnaśbestiák henyélő terméi így egymás mellett röviden és felbőszítően megmutatják, hogy a tőkés milyen gyalázatos világa volt ez az ország, hogy milyen állathoz sem méltóan bántak itt a tőkés a proletárral, míg ők maguk fulladoztak a jólétben.

És hogy milyenek ezek a termek, a henyélő herék terméi, — azt látni fogjuk a proletárok, mert a Tanácsköztársaság kormányzó-tanácsa meg fogja nyitni a proletárok előtt, okulásul és szimbólumul, jelképül annak, hogy itt most már proletár-világ van.

Nagy aranyrámban óriási képek függnek a bársonnyal borított falakon. *Kutyák, lovak és királyok képei*. Csak ezek érdekelték őket. És mágnaśok

bírka-fejei. Van benne valami, hogy ez arcképek néhányát éppen *Pálfi Béla* festővel csináltatták, a ki specialista volt kosok, juhok és birkák buta fejének ábrázolásában. Az is érdekes, hogy *Széchenyi grófnak*, a kaszinó alapítójá-

nak nagy lovasképe mögött a háttérben egy görnyedő munkás embert festett a festő, a mint verejtékezve nehéz talicskát tol. — valószínűleg csak véletlenül került oda ez a görnyedő proletár a lovak mögé, a kiket cilinderes lakájok sétáltatnak és a kik angol-posztós takaróba vannak olyan szépen felöltöztetve, hogy még a szemőknek is külön nyílás van kiszabva, míg a talicskás emberen csak egy szakadt ing lóg faszadozva. — mi látjuk azonban ezen a képen az öntudatlanul idefestett igazságát a dolgozó embernek: a talicskás ember kilépett a háttérből becsületes, hatalmas, munkásoklével és a lakájok szétfutottak, a mágnaś urak leszálltak a lóról és kitararodtak az előtérből, mert most már megfordult a kép, az van elől, a ki dolgozik. Eddig csak kitért nyelvé, nyafogó mágnaśoknak volt szabad ide bejönni és megnézni ezt a képet, — de semmit sem tanultak belőle.

Nem tanultak az óriás nagy könyvtárból sem, a drága könyvek, selyembe, bőrbe kötve, mind szűzies érintetlenségben szunnyadoznak a hatalmas könyvtárszobában. Esetleg egy-két kéz érintése látszik némely könyvön, azokon, a melyek lovakról, kutyákról,

vadászatról, automobil-utazásokról, híres szeretőkről mesélnek gyönyörű, finom papirosra nyomtatott históriákat. Ez kellett nekik. De olyan könyvet, füzetet, vagy ujságot, akár csak becsületesebb hangu polgári ujságot, amelyből megludhatták volna, hogy a világ forr és kitörni készül körülöttük, mert a rabság, a nyomoruság, a tőke zsarnoksága már elviselhetetlen. — olyat egyetlen-egyet sem találunk ebben a fészekben.

És nem utolsó, hogy miként fizették alkalmazottaikat. A kik vagyonokat tettek fel kártvára, a kik százezreket költöttek züllött nőkre, a kiknek milliókat ontott az elbitorlott föld és nagy vagyonok, azok havi 200 koronát fizettek minden alkalmazottnak és ötévenként 20 koronánként emelkedő pótlékot, az utóbbi időben pedig, hogy külön élelmezzék magukat, még — 200 korona élelmezési váltságot. Ezen a béren tengődtek fehér keztyűben és frakkban a mágnáshóhérok alkalmazottjai és ezért a bérért kellett ezeknek hétrét a földig hajladozni nyeszlett tőkfilkók előtt és alázattal mondani

minden pillanatban: *Kegyelmes ur!*

Vége! Ezek az emberek gyalázatos életükkel szétrebbentek innen. Vadász Dezső elvtárs átvette tőlük a palotát minden fölszerelésével. A leltározás most folvik. Palásti Rezsőt és családját egészséges lakásba telepítették, az alkalmazottak is megkapják rendes bérüket. — mert van pénz. csak egynéhány kártvázó mágnás 137 ezer néhány száz koronát hagvott az egyik komornyiknál, a kire kártvázás közben bízták ezt a kis „salátát”. — és a ki éhbére mellett hiven őrizte.

A helyiség proletár-célokra fog szolgálni.
